

Hoornbloem

Achtergrondinformatie

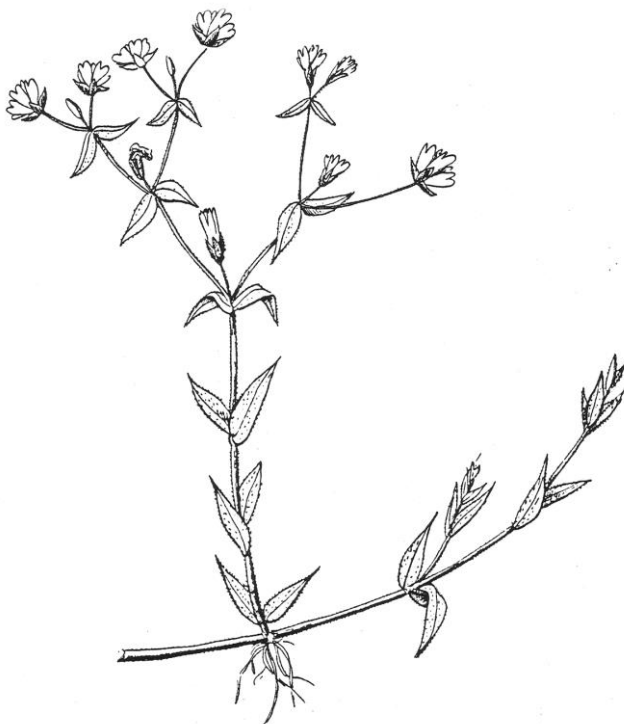
Er zijn een heleboel soorten hoornbloemen; soorten met grote bloemen, die we op zandgronden wel langs de weg en aan de rand van de akker vinden, en soorten met kleine bloemen, waarvan we er hier één bespreken. Deze soort heet gewone hoornbloem. De plant staat overal tussen het gras, maar ook op akkers. Hij groeit op zandgrond, kleigrond en op veengrond. Erg kieskeurig is hij dus niet.

De plant is dicht behaard, zowel de stengel als de bladeren. Omdat de gewone hoornbloem rechtopstaande, maar ook liggende stengels heeft, en omdat de liggende stengels vaak onderaan wortelen, is de plant goed tegen maaien bestand. De maaimachine maait alleen de rechtopstaande stengels af, maar glijdt over de liggende stengels heen.

De bladeren zijn vrij klein en er staan er steeds twee tegenover elkaar. Ze hebben geen bladsteel. De blaadjes staan twee aan twee loodrecht op elkaar aan de stengel. We noemen dit een kruisgewijze bladstand.

De bloemen zijn klein en wit. De kelkblaadjes zijn bijna even lang als de kroonblaadjes. Beide hebben een witte, vliezige rand.

Er zijn meestal tien meeldraden. De meeldraden zijn dikwijls eerder rijp dan de stamper, zodat de bestuiving plaats vindt met het stuifmeel van een andere bloem (kruisbestuiving). De bestuiving wordt verzorgd door insecten.

Hoornbloem is een echte kosmopoliet, we kunnen de plant over de gehele wereld aantreffen.

Bloeiende planten zullen we eerder aantreffen in een niet al te frequent gemaaid grasveld, dan in een wekelijks geschoren veldje.

De plant groeit van april tot oktober.

Gewone hoornbloem

Lessuggesties

- Probeer in een veel gemaaid gazon een hoornbloem te vinden. Bekijk goed hoe hij groeit.
- Probeer nu in een wat ruiger veldje ook hoornbloem te vinden. Vergelijk de groeiwijze met de voorgaande.
- In heel veel tuinen groeit een uit de Kaukasus afkomstige viltige hoornbloem. Deze plant is geheel grijs behaard. Bloeitijd: voorjaar. Vergelijk deze plant met een gewone hoornbloem uit een grasveld.

Werkblad buiten

- De klas wordt in 4 groepjes verdeeld.
- Zoek een grasveldje op waar de gewone hoornbloem in groeit.
- Zet een stukje van 1m bij 1m uit met behulp van stokken en touw.
- Teken nu in onderstaand vierkant de plattengrond van je stukje.
- Bedenk voor iedere plantensoort een eenvoudig tekenetje (bijv. o □ × +).
- Gras mag je als één soort beschouwen.

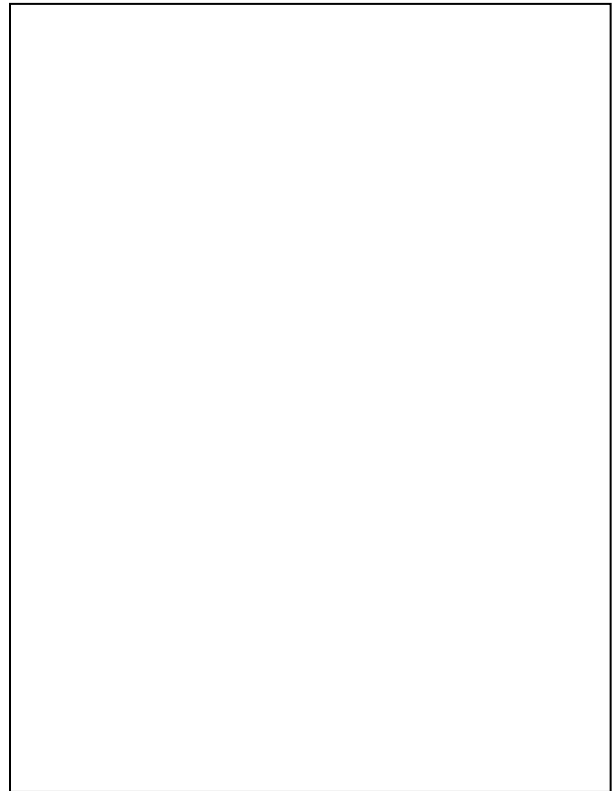

- Schat eens hoeveel plaats de hoornbloemen innemen in je stukje. Gebruik daarvoor de volgende termen: heel veel, veel, matig veel, tamelijk veel, heel weinig.
In mijn stukje grond staan _____ hoornbloemen.
- Bekijk nu een hoornbloemplantje. Groeien alle stengels omhoog of zijn er ook liggende stengels?

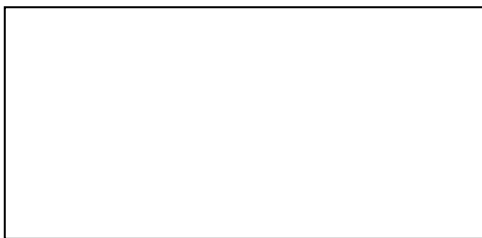
Werkblad binnen

- Maak hiernaast een tekening van je hoornbloemplant.
- Hoe zitten de blaadjes aan de stengel, zitten ze zomaar verspreid of kun je er regelmaat in ontdekken?

- We noemen deze bladstand kruisgewijs. Waarom?

- Hoeveel kroonblaadjes heeft de bloem? _____
- Welke kleur hebben de kelkblaadjes? _____
- Teken hieronder een kroonblad en een kelkblad

- Bekijk de hele plant nog eens goed. Wat zit er op de bladeren en stengels?

- Zitten er aan jouw plant ook zaadjes? Teken er één in het vakje hieronder.

Illustraties

1. Gewone hoornbloem
2. Bloem met meeldraden (bovenaanzicht)
3. Kruisgewijze bladstand